

NO: 383073

Adı Soyadı: Emine Evis

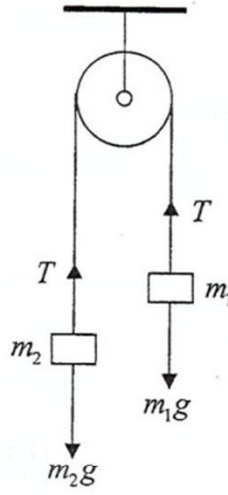
Bölümü: Elektrik Elektronik Mühendisliği

2. ATWOOD MAKARASI

Deneyin Amacı: Tek Boyutlu Hareket ve Newton Yasalarının İncelenmesi

Kuramsal Ön Bilgi

Atwood makarası, kütlesi ihmal edilen sürtünmesiz dönen bir makara ve makaraya kütlesi ihmal edilen bir ip ile asılı iki kütleden ibarettir (Şekil-1). Asılan kütlelerden biri ivmelendirildiğinde, her iki kütlelerin de ivmesinin büyüklüğü aynı olacaktır.

$$\begin{aligned} \sum \vec{F}_{net} &= \sum_i m_i \cdot \vec{a} \\ \downarrow N \text{ (Newton)} \quad \downarrow g \quad \rightarrow m/s^2 \\ \downarrow N = 1 \text{ kg} \cdot m/s^2 \\ \vec{G}_1 - T &= m_1 \cdot \vec{a} \\ T - \vec{G}_2 &= m_2 \cdot \vec{a} \\ \hline \vec{G}_1 - \vec{G}_2 &= (m_1 + m_2) \cdot \vec{a} \\ (m_1 - m_2) \cdot g &= (m_1 + m_2) \cdot \vec{a} \end{aligned}$$

Şekil-1

$m_1 > m_2$ olduğu durumda Newton hareket denklemleri;

$$m_1 g - T = m_1 a$$

$$T - m_2 g = m_2 a$$

olur. İki denklemi taraf tarafa toplayarak;

$$a = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} g$$

bulunur.

Sistem ilk hızsız harekete başlarsa, cismin gittiği yol

$$y = \frac{1}{2} at^2$$

denklemi yardımı ile hesaplanabilir.

DENEY: Atwood Makarası

$$\Delta x = v_0 t + \frac{1}{2} a t^2$$

$$\frac{\Delta y}{\Delta t^2} = \frac{1}{2} a = \tan \theta$$

$$\tan \theta = \frac{1}{2} a = \frac{\Delta y}{\Delta t^2}$$

Deneyin Yapılışı

$$\Delta y = \pm \frac{1}{2} a t^2$$

- Şekil-2'de görülen düzeneği kurunuz. Düzenekte kullandığımız m_1 , m_2 ve Δm kütlelerinin değerlerini tablodaki yerlerine yazınız.
- $y=30, 50, 65, 80$ cm'lik yolları alması için geçen zamanları ikişer defa ölçüp her birinin ortalamalarını alınız.
- Bu ortalama sürelerinin karelerini hesaplayınız. Ortalama zamanlar ve yollar kullanılarak yol-zaman grafiğini çiziniz. $y-t^2$ grafiğinden elde edilen doğrunun eğimi

$$\frac{\Delta y}{\Delta(t^2)} = \frac{1}{2} a$$

olacaktır.

$$g \cdot \frac{(41,76 + 44,82) - 44,82}{44,82 + 41,76 + 41,76} = 15,92 \cdot 3,3359$$

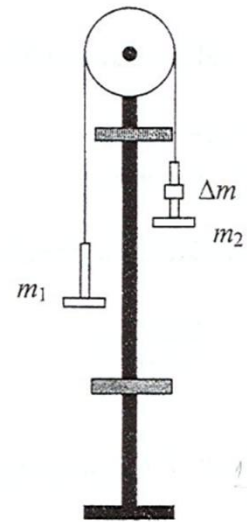
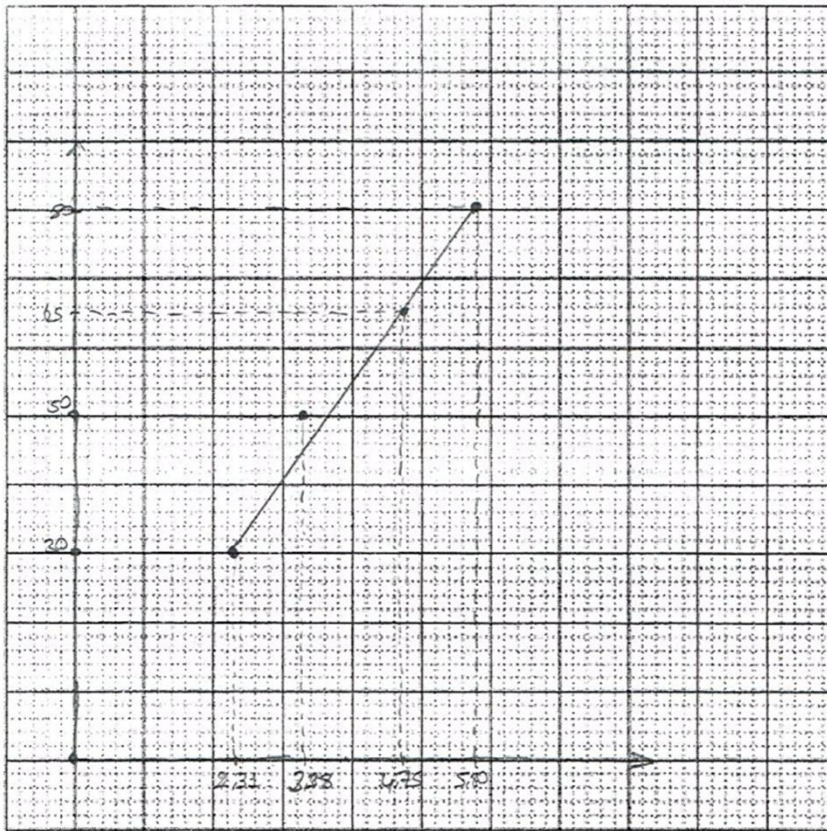
- Grafikten a ivmesinin deneysel değerini bulunuz.

- a 'nın kuramsal değerini $a = g \frac{(m_2 + \Delta m) - m_1}{m_1 + m_2 + \Delta m}$ ifadesinden bularak deneysel değeri ile karşılaştırınız.

$$\frac{41,76 + 44,82 - 41,76}{2 \cdot 41,76 + 44,82}$$

y (cm)	t ₁ (s)	t ₂ (s)	t _{ort.} (s)	t ² (s ²)
30	1,43	1,56	1,52	2,3104
50	1,87	1,81	1,86	3,3856
65	2,21	2,15	2,18	4,7524
80	2,37	2,65	2,41	5,8081

m ₁ (gr)	44,82
m ₂ (gr)	41,76
Δm (gr)	
Deneysel a (cm/s ²)	32,15
Kuramsal a (cm/s ²)	36,6361

Şekil-2

Yorum: Tel boyutlu hareket ve Newton yasaları sınırlıdır. Hassas ölçümler alınmaz, hesaplamalar yapılır ve grafik çizilir.